

М. Липчук

ІНТЕРНЕТ-ПРЕДСТАВНИЦТВО ОРГАНУ ВЛАДИ ЯК МЕХАНІЗМ ДІАЛОГОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ ТА КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Розглянуто суть поняття “механізм діалогової взаємодії”. Проаналізовано складові елементи механізму діалогової взаємодії на базі проведеного моніторингу Інтернет-представництв органів публічної влади місцевого та регіонального рівня. Окреслено Інтернет-представництво органу влади як ключовий елемент демократизації державного управління та місце механізму діалогової взаємодії у процесі демократизації.

Ключові слова: інтернет-представництво, електронна демократія, органи публічної влади, діалогова взаємодія, демократизація державного управління.

Демократизація державного управління – це одне з найважливіших завдань, що стоїть перед урядом кожної країни. Це поняття означає прозорість діяльності органів публічної влади, підвищення рівня залучення громадян у державно-управлінську діяльність та налагодження співпраці між органами влади та громадянами. Важливим інструментом у цьому процесі є сучасні інформаційно-комунікативні технології, які надають значні можливості для взаємодії членів суспільства між собою та зближення громадськості та державних структур, підвищення рівня їх взаємодії й встановлення діалогу між ними. У ході інтенсивного розвитку Інтернет-технологій виникає проблема з їх ефективним використанням у діяльності органів державного управління, оскільки поширеними стають такі інформаційно-комунікативні засоби, як веб-платформи, Інтернет-представництва, в науковий обіг вводяться поняття “електронна демократія” та “електронне урядування”.

Серед науковців, що досліджували проблеми взаємодії органів влади з громадянами, доцільно виділити таких, як: А. Серенок, О. Крутій, В. Габрінець, С. Кандзюба, О. Кравцов, А. Серенок досліджує у своїх працях процес становлення та впровадження електронного урядування в Україні, наголошує на покращенні взаємодії між громадянами та органами публічної влади в процесі використання можливостей електронного урядування. Науковець виділяє такі механізми взаємодії органів влади з громадянами в системі електронного урядування: механізми електронної демократії та механізми надання державно-управлінських послуг. О. Крутій розглядає комплексний механізм діалогової взаємодії органів влади і громадськості як оптимізацію організаційно-правового та соціально-психологічного механізмів діалогової взаємодії. Науковець розглядає діалогову взаємодію суб'єктів державного управління як поєднання чотирьох структурних елементів: мотиваційного, інформаційного, інструментального та діяльнісного. Основний акцент у дослідженнях зроблено на теоретичному обґрунтуванні діалогової взаємодії. В. Габрінець, С. Кандзюба, О. Кравцов розглядають громадські слухання як інноваційний засіб взаємодії між владою та громадянами.

У працях науковців вже зроблено теоретичне обґрунтування механізму діалогової взаємодії та окреслено його місце у процесі впровадження електронного урядування,

досліджено теоретичні аспекти взаємодії громадян та органів влади. Проте досі недослідженим залишається місце офіційного Інтернет-представництва органу влади у процесі впровадження діалогових форм взаємодії, а також можливості сучасних інформаційно-комунікативних засобів у процесі демократизації державного управління.

Метою статті є представлення Інтернет-представництва органів публічної влади як механізму діалогової взаємодії та його вплив на демократизацію державного управління.

Для досягнення мети визначено такі завдання: окреслити специфіку подання інформації та використання мережевих засобів взаємодії на офіційних Інтернет-представництвах органів влади; визначити суть поняття “механізм діалогової взаємодії”; розглянути структуру механізму діалогової взаємодії; проаналізувати вплив Інтернет-технологій на процес демократизації державного управління та місце Інтернет-представництва у ньому.

За умов активного впровадження інформаційно-комунікативних технологій, а також елементів електронного уряду та електронної демократії, взаємовідносини органів влади із громадянським суспільством переходять на якісно новий рівень, рівень партнерських та рівноправних відносин. Якщо до цього етапу розвитку суспільства переважали вертикальні механізми взаємодії між державними структурами та громадянами, що передбачали лише інформування громадянського суспільства про окремі рішення та дії, то із активним використанням мережі Інтернет та, зокрема, інформаційно-комунікативних засобів, створюються умови для переміщення взаємодії із вертикальної площини у горизонтальну. Інтернет-технології стирають не лише просторові й часові бар’єри, а й бар’єри ієрархічної структури.

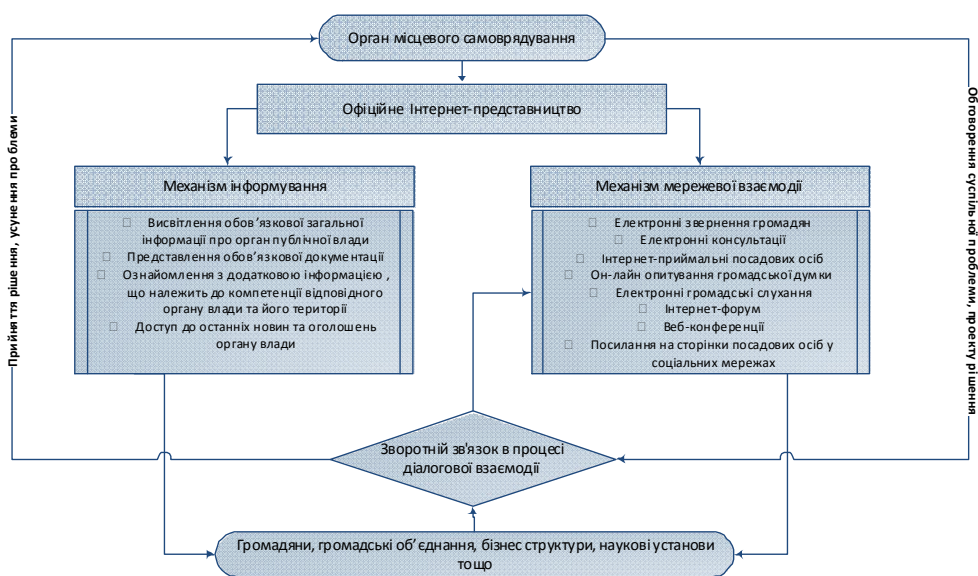
Інтенсивне впровадження інформаційно-комунікативних засобів у суспільне життя та активне їх використання громадянами робить можливим впровадження електронної демократії у державі. Як зазначає С. Чукут, електронна демократія – це забезпечення державою необхідних передумов можливості участі громадян у процесі вироблення і прийняття державних рішень за допомогою інформаційно-комунікативних технологій [1]. Впровадження електронної демократії проходить декілька етапів (е-охоплення, е-включення та е-партнерство), й на кожному етапі використовуються різні інформаційно-комунікативні засоби взаємодії. Проте веб-сайт органу влади відіграє ключову роль на кожному з етапів розвитку е-демократії [2]. Електронна демократія є одним із структурних елементів електронного уряду, а впровадження електронного уряду тісно пов’язане із присутністю органів влади у мережі Інтернет, а саме наявності офіційного Інтернет-представництва.

Розглядаючи веб-сайт органу публічної влади як ключовий складовий елемент електронного уряду, пропонуємо розглянути офіційне Інтернет-представництво органу влади як механізм впровадження діалогових форм взаємодії у державному управлінні. Офіційне Інтернет-представництво органу влади включає такі механізми електронної демократії, як: інформаційний, комунікативний та прийняття рішень, що окреслив А. Серенко [3], та виступає платформою доступу до інформаційно-комунікативних засобів електронної демократії.

Перш, ніж розглядати Інтернет-представництво органу влади як механізм впровадження діалогової взаємодії, пропонуємо розібратись, що ж таке власне механізм діалогової взаємодії. Науковець О. Крутій розглядає механізм діалогової взаємодії органів влади та громадськості в процесі державного управління як систему послідовних дій, комплекс методів та заходів, які базуються на принципах управління і спрямовані на

подолання суперечливості інтересів держави та громадськості й забезпечує результат взаємодії [4]. У нашому трактуванні механізм діалогової взаємодії – це сукупність інформаційних та комунікативних електронних засобів взаємодії органів публічної влади та громадянського суспільства, доступ до яких забезпечується з офіційного Інтернет-представництва органу влади. Активне використання таких засобів сприяє відкритості діяльності органів публічної влади та врахуванню думки громадян у процесі прийняття управлінських рішень. Шляхом постійної взаємодії встановлюються рівноправні та партнерські відносини громадян та влади. Впровадження механізму діалогової взаємодії у державне управління має на меті об'єднання інтересів держави і громадян й встановлення ефективної та результативної взаємодії між ними.

Схематично механізм діалогової взаємодії з використанням Інтернет-представництва органу влади зображено на рис. 1:

Рис. 1. Механізм діалогової взаємодії з використанням Інтернет-представництва органу влади

Поглянувши на веб-сайт органу влади із цього ракурсу, можемо зобразити механізм впровадження діалогової взаємодії як поєднання двох взаємозалежних структурних механізмів: інформування та мережевої взаємодії. Першочерговим призначенням офіційного Інтернет-представництва органу влади було висвітлення інформації щодо його діяльності, надання доступу до окремих документів та, як наслідок, забезпечення прозорості діяльності органу влади та його відкритості для громадянського суспільства. Зважаючи на це, складовими елементами механізму інформування є:

- висвітлення обов'язкової загальної інформації про орган публічної влади;
- представлення обов'язкової документації;
- ознайомлення з додатковою інформацією, що належить до компетенції відповідного органу влади та його території (культура, освіта, транспорт, економіка тощо);
- доступ до останніх новин та оголошень органу влади.

Аналіз складових частин механізму інформування було проведено шляхом моніторингу офіційних Інтернет-представництв органів публічної влади різних рівнів для визначення ступеня їх інформаційної відкритості та інформаційного наповнення, а саме офіційних сайтів: обласних рад, рад других за величиною міст областей України, найбільших міст районного значення областей України. Дослідження проводилось відповідно до розробленої нами методики на відповідність вимогам: Постанови Кабінету Міністрів України “Про порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади” № 3 від 04.01.2002 р., “Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики” № 996 від 03.11.2010 р., Закону України “Про доступ до публічної інформації” № 2939-VI від 13.01.2011 р. [5 – 7].

Моніторинг проводився за 4 пріоритетними напрямками:

- наявність на веб-сайті обов’язкової загальної інформації;
- наявність на веб-сайті обов’язкової документації;
- наявність на сайті додаткової інформації;
- наявність на веб-сайті мережевих функцій та ефективність сайту.

Оцінка результатів проводилась за шкалою: 2 – повна інформація, 1 – часткове висвітлення, 0 – відсутня.

Загальні результати моніторингу представлено у табл. 1 – 3.

Таблиця 1

Загальні бали для обласних рад України

ЗАГАЛЬНІ БАЛИ/ ОБЛАСНА РАДА	Максимальний бал																								
	Волинська	Львівська	Луганська	Донецька	Одеська	Чернівецька	Чернівецька	Рівненська	Житомирська	Хмельницька	Дніпропетровська	Херсонська	Вінницька	Закарпатська	Полтавська	Сумська	Черкаська	Харківська	Івано-Франківська	Кіровоградська	Миколаївська	Запорізька	Тернопільська	Кіївська	
2012	172	108	105	97	95	94	88	90	89	84	100	86	100	86	77	79	92	82	83	85	69	58	82	64	67
2013	172	110	109	108	105	98	98	98	98	98	95	95	90	89	84	83	82	78	77	75	71	68	61	51	

Таблиця 2

Загальні бали для міських рад других за величиною міст областей України

ЗАГАЛЬНІ БАЛИ/ МІСЬКА РАДА	Максимальний бал																								
	Криворізька	Копотинська	Олександрівська	Новоовільська	Павлівська	Маріупольська	Первомайська	Дубинська	Кременчуцька	Білозерська	Кам'янець-Подільська	Свердловська	Броварська	Імаліська	Мукачівська	Калузька	Ніжинська	Новокаховська	Дрогобицька	Уманська	Мелітопольська	Кернська	Новодніпровська	Жмеринська	Бердичівська
2012	166	112	109	108	109	80	115	84	93	81	92	78	76	77	88	68	61	70	51	70	77	69	56	48	56
2013	166	114	109	102	100	99	109	95	92	92	96	91	89	88	84	84	80	79	76	81	77	72	60	60	54

Таблиця 3

Загальні бали для міських рад найбільших за величиною міст районного значення областей України

ЗАГАЛЬНІ БАЛИ/ МІСЬКА РАДА	Максимальний бал																								
	Долінська	Ківерська	Випівська	Костопільська	Галацька	Коропільська	Новооворівська	Гайсинська	Чортківська	Бахмацька	Володарська	Виноградівська	Балалейська	Церетинська	Клішівська	Кролевецька	Корсунь-Шевченківська	Надвірнянська	Новобузька	Підгородненська	Перевальська	Політська	Політська	Сторожинська	
2012	170	74	68	51	47	40	42	42	39	38	36	32	30	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2013	170	75	68	51	47	44	42	42	39	38	36	32	30	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

У результаті дослідження Інтернет-представництв органів державної влади було виявлено, що усі органи влади на рівні обласних рад та рад других за величиною міст областей України мають власне Інтернет-представництво у мережі Інтернет, дещо гіршою є ситуація на рівні міських рад міст районного значення областей України – 58% міських рад мають власний веб-сайт, хоча й із різним рівнем інформаційного наповнення, структурою та засобами взаємодії.

Обласні ради та ради других за величиною міст областей України містять усю загальну обов'язкову інформацію (офіційна назва органу місцевого самоврядування, місце розташування й адреса для листування, телефон та адреса електронної пошти; особисті дані (автобіографію) голови ради – для обласних рад, міського голови – для міських рад, те саме – щодо секретаря ради та заступників голови; склад депутатів, їх автобіографії, розклад прийомів, адреси для листування; назви та склад постійних і тимчасових комісій тощо), але на деяких сайтах інформація неповна. Висвітленню обов'язкової загальної інформації приділяють дуже мало уваги на веб-сайтах міських рад районного значення. Доцільно відзначити, що з результатів моніторингу видно, що чим нижчого рівня орган влади, тим менш інформативним є його Інтернет-представництво. А на рівні міських рад найбільших міст районного значення офіційні веб-сайти часто взагалі відсутні.

Наступним етапом моніторингу було дослідження наявності обов'язкової документації, а саме чи містить сайт обов'язкові нормативно-правові документи, які регламентують діяльність ради та інформацію щодо діяльності ради, виконавчого комітету (для міст) та результатів діяльності їх підрозділів. Висвітленню цієї інформації не приділяють достатньо уваги на веб-сайтах органів публічної влади усіх рівнів. Якщо ж документи представлені, то їх пошук доволі ускладнений, оскільки документи зазвичай представлені у додатках до рішень. Висвітлення цієї інформації вимагає особливої уваги, тому що виступає ключовим індикатором відкритості органу влади для громадян та відображає результати діяльності органу влади.

Ще одним критерієм, що свідчить про відкритість регіональних та місцевих управлінських структур, є наявність на сайтах додаткової інформації (сучасна територія та історія міста чи регіону, адміністративно-територіальний устрій; загальний огляд економіки, опис природних ресурсів, відомості про транспортну інфраструктуру, засоби комунікації, промисловість, сільське господарство, створення привабливих інвестиційних умов у регіоні, вільні економічні зони, розвиток туризму тощо; відомості про розвиток науки й освіти; статистичні відомості про стан соціально-економічного розвитку, стан народжуваності та смертності, житлово-комунальні умови, житлово-комунальні платежі населення, дотримання правопорядку тощо; символіку, пам'ятні дати, свята міста чи регіону тощо). Інтернет-представництва обласних рад та міських рад других за величиною міст областей України містять вичерпне наповнення додатковою інформацією, але наповнення веб-сайтів рад міст районного значення значно гірше, адже майже уся інформація відсутня.

Проаналізувавши результати моніторингу, вдалось зрозуміти рівень висвітлення та повноту інформації, визначення рівня доступності для громадян рішень органів публічної влади України різних рівнів, порівняти способи відображення та структурування даних, з'ясувати частоту оновлення інформації на сайті. А також зрозуміти рівень присутності органів влади у мережі Інтернет.

Зауважимо, що рівень висвітлення інформації, що регламентується нормативно-правовими актами, є доволі низьким і потребує більшої уваги органів влади. Однак

наявність Інтернет-представництва є надзвичайно важливим кроком до демократичного державного управління, оскільки значно спрощує процес висвітлення інформації органами влади щодо своєї діяльності і надає громадянам можливість легко отримати потрібну інформацію у будь-який час. Зважаючи на інформативність веб-сайтів та можливості щодо удосконалення цієї інформативності, можемо розглянути Інтернет-представництво органу влади як механізм інформування. У нашому трактуванні механізм інформування є складовою частиною механізму діалогової взаємодії, оскільки відкритість органів публічної влади та підвищення обізнаності громадян із їх діяльністю сприятиме побудові відкритого діалогу між громадянами і владою.

У сучасних умовах запровадження електронного уряду та електронної демократії, що спрямованні на розширення взаємодії органів публічної влади та громадянського суспільства й демократизацію публічної влади, неможливо розглядати співпрацю органів влади та громадянського суспільства, залишивши поза увагою постійну комунікацію та консультування між органами влади й громадськістю, а саме постійну взаємодію у вирішенні проблем та прийнятті рішень.

Найважливішим напрямком у контексті використання та впровадження інформаційно-комунікативних засобів у діяльність регіональних та місцевих управлінських структур та встановлення діалогової взаємодії між владою та громадянами, на нашу думку, є наявність мережевих функцій на офіційних Інтернет-представництвах органів влади. Зокрема, під час моніторингу вдалось з'ясувати наявність таких мережевих функцій: пошук документів ради, постійних комісій, розпоряджень голови, рішень виконкому; електронну адресу; електронну приймальню запитань громадян; зв'язки із сайтами центральних органів влади; визначити повноту подання рішень ради, виконкому, комісій та розпоряджень голови на сайті; визначити, чи проходять веб-конференції представників влади із громадянами; наявність он-лайн інтерв'ю та виступів керівників; наявність он-лайн опитування громадської думки; наявність Інтернет-форуму; пропозиції електронної розсилки останніх новин.

За підсумками моніторингу зауважимо, що наявність мережевих функцій на офіційних Інтернет-представництвах органів влади місцевих та регіональних структур ще не є достатньою. На усіх сайтах обласних рад та міських рад других за величиною міст областей України присутній рядок пошуку, однак не на всіх він працює коректно та не завжди вдається знайти потрібний документ. Електронні адреси також зазначено на усіх сайтах. Більшість веб-сайтів мають електронну приймальню запитань громадян, але ця приймальня зазвичай надає можливість лише написати лист та немає можливості відстежити хід розгляду певного звернення. Такі сучасні інструменти для взаємодії, як веб-конференції та Інтернет-форум, а також опитування громадської думки відсутні майже на усіх сайтах.

Звичайно, у сучасних реаліях, не усі сайти забезпечують різносторонні Інтернет-засоби взаємодії, однак частково ці засоби присутні майже на усіх сайтах, що підлягали моніторингу. Відповідно до моніторингу, вдалось прослідкувати таку особливість: наявність Інтернет-засобів взаємодії залежить від рівня та статусу органу влади, адже найпоширеніше вони використовуються на рівні обласних та міських рад других за величиною міст областей України, а найменш – на веб-сайтах міських рад міст районного значення. Із подальшим розвитком сучасних інформаційно-комунікативних технологій та розвитком електронної демократії все більшого значення набуватимуть механізми електронної взаємодії влади із громадянським суспільством. Зважаючи на такі тенденції

суспільного розвитку, Інтернет-представництво органу влади буде базовою платформою, із якої будуть доступні усі засоби Інтернет-взаємодії. З огляду на це, наступним складовим елементом механізму діалогової взаємодії, на нашу думку, необхідно виділити механізм мережевої взаємодії.

Механізм мережевої взаємодії включає такі складові елементи:

- електронні звернення громадян;
- електронні консультації;
- інтернет-приймальні посадових осіб;
- он-лайн опитування громадської думки;
- електронні громадські слухання;
- інтернет-форуми;
- веб-конференції;
- посилання на сторінки посадових осіб у соціальних мережах (Facebook, Twitter тощо).

Електронні звернення громадян – це сучасний засіб подання звернення, щодо проблем чи потреб громадян через мережу Інтернет у будь-який час доби та незважаючи на місцезнаходження. Для того, щоб подати електронне звернення, громадянам не потрібно навіть виходити з дому, стояти у довжелезних чергах та витратити на це багато часу й зусиль. Окрім цього, сучасні технології створили інструменти для електронних звернень, що дають змогу відслідковувати хід його розгляду та виконання, надають інформацію про виконавця та терміни виконання.

Електронні консультації – використання цього засобу дає змогу забезпечити зворотній зв'язок між органами публічної влади та громадянами, проводяться он-лайн консультації щодо проєктів рішень, прийнятих рішень, обговорення нагальних проблем із метою отримання чіткої позиції громадян. Особливо актуальними он-лайн консультації будуть на рівні органів місцевого самоврядування, адже ці органи найбільше наближені до громадян та здатні вирішити проблеми на рівні підпорядкованого регіону, а володіння позицією громадян та їхніми пропозиціями щодо вирішення певних проблем чи непорозумінь дасть змогу краще розставити пріоритети у роботі органів місцевого самоврядування та вчасно відреагувати на проблемні питання.

Електронні консультації, електронні громадські слухання, Інтернет-форуми та веб-конференції є сучасними засобами отримання зворотного зв'язку від громадян та сприяють безпосередній участі громадськості у прийнятті управлінських рішень. Усі ці інтерактивні засоби взаємодії між органами місцевого самоврядування та громадянським суспільством мають форму діалогу, оскільки забезпечують спілкування та обговорення рішень, проблем у реальному часі, незважаючи на суспільний статус, посаду, освіту. Доступ до цих засобів взаємодії повинен надаватись із офіційного веб-сайту органу місцевого самоврядування шляхом наявності Інтернет-посилання на веб-сторінку, на якій проводиться обговорення. З технічної точки зору, усі ці засоби можуть бути побудовані як веб-форуми. Як зазначають науковці В. Габрінець, С. Кандзюба та О. Кравцов, веб-форум – це клас веб-застосувань для організації спілкування відвідувачів веб-сайта. На форумах використовують гнучке розмежування доступу до повідомлень. На одних форумах читання та створення повідомлень доступні усім відвідувачам, а на інших користувачі повинні попередньо зареєструватись. Форуми також надають можливість приєднання до теми результатів голосування або опитування [8]. Як засоби діалогової взаємодії, ці електронні форми комунікації дають можливість:

- 1) представникам органів місцевого самоврядування створювати теми для обговорення проектів рішень та інших нормативно-правових актів, попередньо оприлюднивши їх на власному Інтернет-представництві та залишивши посилання на документ;
- 2) громадянам, представникам громадських організацій, політичних партій, юридичним особам та науковим установам викласти суть проблеми та надати усю інформацію, необхідну для обговорення;
- 3) обговорити порушену проблему або оприлюднений проект рішення органу місцевого самоврядування;
- 4) залучити до обговорення відповідальних посадових осіб;
- 5) залучити до обговорення необхідну кількість представників громадянського суспільства;
- 6) отримати результати голосування як наслідок обговорення;
- 7) окреслити шляхи вирішення проблеми як результат обговорення;
- 8) оприлюднити рішення щодо порушеного питання.

Інтернет-приймальні посадових осіб дають можливість звертатись безпосередньо до посадової особи без попереднього запису на прийом та довгого очікування у черзі.

Он-лайн опитування громадської думки дає змогу органу влади зібрати інформацію щодо думки громадян з приводу окресленої проблеми та консолідувати ці дані для подальшого вирішення питання із урахуванням думки більшості респондентів, а громадянам це дає можливість заявити про власну позицію стосовно питання.

Посилання на сторінки посадових осіб у соціальних мережах дає змогу оприлюднювати інформацію щодо обговорення проектів рішень та результатів цих обговорень.

Висновки

Як бачимо, використання Інтернет-представництва органу влади як механізму діалогової форми взаємодії з громадськістю дає можливість налагодити системний діалог органів публічної влади з громадськістю, сприяє підвищенню якості підготовки рішень з важливих питань державного і суспільного життя з урахуванням громадської думки, створенню умов для участі громадян у розробленні проектів таких рішень. Постійна взаємодія через Інтернет-представництво сприятиме громадському контролю за доступністю управлінської інформації, її своєчасним оновленням та надасть можливість громадянам брати активну участь у реалізації державної політики на місцях. Як наслідок, це допоможе відновити довіру суспільства та громадян до органів влади та її представників, адже громадяни матимуть можливість побачити як саме їх думка впливає на прийняття рішень. Саме довіра до органів влади є запорукою демократизації суспільства.

Отже, інформаційно-комунікативна діяльність є важливою складовою процесу державного управління, оскільки вона дає змогу узгоджувати і об'єднувати цілі держави та громадян в єдине ціле, що у підсумку призводить до прийняття спільних і взаємоприйнятних політичних та управлінських рішень. Саме тому, вважаємо, що в подальших дослідженнях необхідно дослідити місце Інтернет-представництва органу влади як механізму діалогової взаємодії у процесі децентралізації влади в Україні.

Список використаної літератури

1. Чукут С. А. Електронна демократія: сутність та основні етапи / Н. К. Дніпренко // Вітчизняний і зарубіжний досвід впровадження електронного урядування [Текст] : зб.

матер. наук.-практ. конф. / за заг. ред. С. А. Чукут, О. В. Загвойської. — К. : [б. в.], 2008. — С. 85—88.

2. Липчук М. Розвиток електронної демократії як основа ефективної співпраці органів державної влади та громадян в сучасному суспільстві: європейські реалії та українські перспективи / М. Липчук // Ефективність державного управління [Текст] : зб. наук. пр. — Вип. 31 / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. — Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2012. — С. 324—334.

3. Серенок А. О. Механізми взаємодії органів влади з громадянами в електронному уряді / А. О. Серенок // Теорія та практика державного управління [Текст] : зб. наук. пр. — Вип. 3 (46). — Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2014. — С. 43—51.

4. Кругій О. М. Комплексний механізм діалогової взаємодії органів влади і громадськості [Електронний ресурс] / О. М. Кругій. — Режим доступу : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2010-1/doc/4/01.pdf>.

5. Про доступ до публічної інформації [Електронний ресурс] : Закон України № 2939-VI від 13.01.2011 р. — Режим доступу : www.portal.rada.gov.ua.

6. Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України № 3 від 04.01.2002 р. — Режим доступу : www.portal.rada.gov.ua.

7. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України № 996 від 03.11.2010 р. — Режим доступу : www.portal.rada.gov.ua.

8. Габрінець В. Електронні громадські слухання як інноваційний інструмент розвитку місцевої демократії [Електронний ресурс] / В. Габрінець, С. Кандзюба, О. Кравцов. — Режим доступу : [http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2010/2010_01\(4\)/10gvarmd.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2010/2010_01(4)/10gvarmd.pdf).

*Стаття надійшла до редакції 11.04.2016
Схвалена до друку редколегією 06.06.2016*

М. Липчук

**INTERNET REPRESENTATION OF PUBLIC AUTHORITIES
AS A MECHANISM FOR DIALOGUE INTERACTION AND A KEY ELEMENT
OF DEMOCRATIZATION OF PUBLIC ADMINISTRATION**

The article reveals the essence of the concept of “mechanism for dialogue interaction”. The analysis of components of the mechanism for dialogue interaction is carried out on the basis of monitoring Internet representation of public authorities at local and regional levels. Internet representation of public authorities is characterized as a key element of democratization of public administration and the place of the mechanism for dialogue interaction in this process is outlined.

Key words: Internet representation, e-democracy, public authorities, dialogue interaction, democratization of public administration.